



ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ
ಮತ್ತು
ಕಮ್ಪ ಹಣದ ಪಾತ್ರ

ಎಸ್. ಎನ್. ನಾಯಕ



ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ದಾರವಾಡ

ಅಕ್ಟೋಬರ್, ೧೯೮೮

ಉಪನ್ಯಾಸ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

೩೮೭

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ
ಮತ್ತು
ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಪಾತ್ರ

ಎಸ್. ಎನ್. ನಾಯಕ



ಪ್ರಸಾರಾಂಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಅಕ್ಟೋಬರ್, ೧೯೮೮

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಎಸ್. ಬಿ. ನಾಯಕ

ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ,

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ಅಕ್ಟೋಬರ್, ೧೯೮೮

ಪ್ರತಿಗಳು : ೫೦೦೦

© ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೧-೦೦

ಮುದ್ರಕರು :

ಜಿ. ಬಿ. ಮನ್ವಾಚಾರ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು,

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ತನ್ನ ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ ಮುಖಾಂತರ ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ 'ಉಪನ್ಯಾಸ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ' ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವೂ, ಜನಪ್ರಿಯವೂ ಆಗಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪನ್ಯಾಸ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಕೊಂಡು ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರದ ಅಲ್ಪಾಂಶ ವನ್ನಾದರೂ ಮಹಾಜನರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒಯ್ದು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೀರಿದ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯೂ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವದರಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಯೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗುವದಲ್ಲದೆ ಎಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಳಿಸುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮನಮುಟ್ಟಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೩೦೬ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅವು ಅಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರ ಬಂದೊಡನೆ ಅವುಗಳ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಜನರು ಕೊಂಡು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಐದು ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವುದು ಈ ಮಾಲೆಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಡಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಈ ಸೇವೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ನಾಡಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ

ಜಿ. ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ
ಕುಲಪತಿಗಳು

ನೆನಹು

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಕಡತೋಕಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಂಘಟಿಸಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಪಾತ್ರ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮಹದ ವಕಾಶ ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಕುರಿತು ಇರುವ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಮುಗಳು ಮಾತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದವುಗಳೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಆದರೂ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಅಪಚಾರವಾಗದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅನಂತರ ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದು ನನಗೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೇ, ಅದನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ನಾನು ಚಿರಋಣಿ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಅಂದವಾದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೊ. ನಿರ್ಮಲಾ ನಾಯಕ ರವರನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಪಚಾರವಾದೀತು.

ದಿವೇಕರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಎಸ್. ಎನ್. ನಾಯಕ
ಕಾರವಾರ

ಪರಿವಿಡಿ

ಮುನ್ನುಡಿ	iii
ನೆನಹು	v
೧ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ	೧
೨ ತೆರಿಗೆ ಎಂದರೇನು ?	೫
೩ ತೆರಿಗೆ ಏಕೆ ?	೮
೪ ತೆರಿಗೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ?	೧೨
೫ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ	೧೭
೬ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು	೨೪
೭ ಕಪ್ಪು ಹಣವೆಂದರೇನು ?	೨೭
೮ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ	೩೨
೯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇಗೆ ?	೪೩

೧. ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ

ತೆರಿಗೆಗೆ ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದಷ್ಟೇ ಪುರಾತನ ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಮಾನವನ ಸ್ಥಾಯೀಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತೆ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯೊಡನೆಯೇ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಹತ್ತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಆಡಳಿತದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವುದು ಹಣಕಾಸು. ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ನಡೆಯಲಾರದು. ಆ ಕಾರಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಡನೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ.

ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ಅದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅವಾಂತರಗಳು ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ರಾಘವಾಂಕನು ಬರೆದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಂತೂ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅವಾಂತರ ಆ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಾರಸದ ತುತ್ತತುದಿಗೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಮಗನ ಹೆಣವನ್ನು ಸುಡಲು ಸ್ಮಶಾನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಕದ್ದು ಸುಡಲು ಬಂದ ಚಂದ್ರಮತಿ ಕಾವಲು

ಗಾರನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಪಡುವ ಪಾಡನ್ನು ಕವಿ ಕಟುಕರ ಹೃದಯ ಕೂಡ ಕರಗಿ ನೀರಾಗುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಕಳಶವಿಟ್ಟದ್ದು ತೆರಿಗೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದು ಆ ಕಾಲದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯೂ ಆಗಿರುವದು. ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೂ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ಪ್ರಭುಗಳು ಇನ್ನಾವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾರು ಎಂಬ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು.

ಶರೀರಕ್ಕೆ ರಕ್ತದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಂತೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹಾಗೂ ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಆಕರಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ ಔಷಧಿಯಂತೆ ಪಥ್ಯವಾಗುವದಲ್ಲದೇ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮೀರಿದ ತೆರಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಆಹಾರದಂತೆ ಅರ್ಜೀನಾಗಬಲ್ಲದು. ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ತೆರಿಗೆ ವಿಷವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಪಲ್ಲಟಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವುತ್ರೆ ಮೋದಂತೆ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅದ್ಭುತ. ಅವಾಂತರ. ಹಾಗೂ ಅದು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಿರುಕುಳಗಳ ಅನುಭವವಾಗುವದರ ಜೊತೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯ ಅಗಾಧ ತೆಯ ಅರಿವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ರೋಮನ್ನರು, ಇಜಿಪ್ಷಿಯನ್ನರು, ಗುಪ್ತರು, ಮೌರ್ಯರು, ಕನೋಜದ ಮೊರೆಗಳ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಹಿತಮಿತವಾದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆನಪನ್ನು ಜೀರಕಾ

ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅವಾಂತರ, ತೆರಿಗೆ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕರುಣೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕೂಡ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ, ಅತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆ ಮಧ್ಯಯುಗದ ಪ್ರಾಸ್ಥಾನ ಜನತೆ ಸರಳ ಸುಗ್ಧವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಲೂಯಿಗಳ ವಿಲಾಸ ಜೀವನ, ಸರದಾರ ಸಾಮಾಂತರ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರಾಸ್ಥಾನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ಅಪರಿಮಿತ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾರಣ ಜನಜನತೆಯ ಜೀವನ ಮರ್ಬರವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಜನತೆಯ ಆಕ್ರೋಶ ಭುಗಿಲೆದ್ದು ರಾಜ ಸರದಾರರ ರಕ್ತಪರ್ವಣದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಜಾರಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ಇದು ಪುನಃ ಮರು ಕಳಿಸಿದ್ದು ರಶಿಯದಲ್ಲಿ ರೂಸರ ದೊರೆಗಳ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ, ಅಧಿಕ ಕರಭಾರದ ಕಾರಣ ಶತಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ ಶೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಶಿಯಾದ ಜನತೆ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ರಕ್ತರಂಜಿತ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು. ರೂಸರ ಆರಮನೆ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಕತ್ತಲು ಕಳೆದು ಬೆಳಕು ಬಂದಂತೆ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ ಅತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಡಬೇಕು.

ತೆರಿಗೆ ದೇಶದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬು. ಅದು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಂಕೇತವೂ ಕೂಡ, ಅಮೇರಿಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಒಂದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ತೆರಿಗೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ? ಬ್ರಿಟಿಶರ ವಸಾಹತುವಾದ ಅಮೇರಿಕನ್ನರು ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವತಂತ್ರರಂತೆ ವರ್ತಿಸತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿ

ಶರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಚಹದ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿದರು. ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದಾಗಿರದೇ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೇರುವದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನೇ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೇರಿಕದ ಜನತೆ ಬೋಸ್ಟನ್ ಬಂದರಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದ ಹಡಗಿನಿಂದ ಎಲ್ಲ ಚಹವನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸುರುಳಿ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಇದೇ ಘಟನೆ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗಿ ಅಮೇರಿಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿತು.

ಈ ಘಟನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಎದೆಶಿವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ಕರ, ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಆಸ್ತುಗಳಾದವು. ಗಾಂಧೀಜೀ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶ ಸಿಡಿದೆದ್ದಿತು. ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳುವಳಿ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ಹಬ್ಬಿ ಕೊನೆಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಉಗ್ರರೂಪ ತಾಳಿ ಚಲೇಜಾವ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿ ಬ್ರಿಟಿಶರನ್ನು ಭಾರತದಿಂದ ಓಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಎದೆಶಿವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರಲು ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು.

೨. ತೆರಿಗೆ ಎಂದರೇನು ?

ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ತೆರಿಗೆ ಎಂಬ ಪದವ ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರನ್ನೇಕರು ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಸೆಲಿಗ್‌ಮನಾರವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು "ಸರಕಾರವು ಜನತೆಯ ಒಟ್ಟು ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಮೊತ್ತ" ಎಂದು ವಿದರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ತಿಳಿಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು "ತೆರಿಗೆದಾರನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೇರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಮೊತ್ತ"ವೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು.

ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅದು ಕೇಂದ್ರವಿರಲಿ, ರಾಜ್ಯವಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ಆಡಳಿತವೇ ಇರಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದು ಸಹಜ. ತೆರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸರಕಾರವು ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀಡಿದ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನು ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು

ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾರ. ಆದರೆ ಆತ ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತೆರಿಗೆದಾರನಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಸರಕಾರವು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ರೇಲ್ವೆ, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೋ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇತರ ನಾಗರಿಕರಂತೆ ತೆರಿಗೆದಾರನೂ ಕೂಡ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ತೆರಿಗೆದಾರನೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಇತರ ನಾಗರಿಕರಿಗಿಲ್ಲದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಆತ ಪಡೆಯಲಾರನು.

ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೂತನರ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೋ ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೋ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಕಠಿಣವಾದರೂ, ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆದಾರನೇ ತೆರಿಗೆ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅವನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾರ ಆದಾಯಕರ. ಕಂಪನಿಕರ. ಸಂಪತ್ತಿನಕರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಅವನು ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೇಲಿನ ಕರ, ಮಾರಾಟಕರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಈ ಮಾರಿಕೆ

ಮಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರವು ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ನೂಲುವಲ್ಲಿ
 ರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಉತ್ಪಾದಕನು ಅವನ್ನು
 ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಗ್ರಾಹಕ
 ನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯ ಅನುಭವ ತೆರಿಗೆ
 ಕಾರನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಕೆಲವು
 ವೇಳೆ ತೆರಿಗೆವಾರನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದಿರಬಹುದು. ನಾವು ದಿನ
 ದಿನವೂ ವಿರೋಧಿಸುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡು
 ತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಮನರಿಗೆ ಅವರ ಅರಿವಿದೆಯೆಂಬುದು
 ಬೋಲಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ, ಅರಿವಿಳಕೆ ಕೊಡದೇ
 ಗುಪ್ತ ಚಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಿದಂತೆ. ಅವರಿಂದಾಗುವ ನೋವು ಅಧಿಕ.
 ವಿರಡೂ ಪ್ರಕಾರದ ತೆರಿಗೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ ಆದರೂ
 ತೆರಿಗೆವಾರನ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವು ಮೂತ್ಯ ಬೇರೆ.

ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ತಾನು ಗಳಿಸಿದ ಹಣ
 ವನ್ನು ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಂತೋಷ
 ವಾಗುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಶುನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಿಯವಾದ
 ವಿರಡು ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾವು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವ
 ದಿಂದ ಅವನು ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವು
 ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಎರಡೂ ಸೇರಿವೆ. ಉಮರ ಖಯ್ಯಾಮನು ತನ್ನ
 ರುಮಾಯತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು
 ತಿಳಿದಾಗ ಅವನ್ನು ಸೆನೆಸೆನೆದು ಚಿಂತಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ನಗುನಗುತ್ತ
 ಅಹ್ವಾನಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಸುವಿವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತೆರಿಗೆಯೂ
 ಕೂಡ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ
 ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿಂತೆಯಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ತೆರಿಗೆ ಏಕೆ ?

ಹದಿನೆಂಟನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಾದ ಬಿಡ್ಡೋಗಿ
ಗಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಜಗತ್ತಿನ ತುಂಬೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ದೇಶದ
ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಮೂಲಾಗ್ರ
ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಾದವು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ [ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಷ್ಟ
ವಾಗಿ ನಗರೀಕರಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಗರೀಕರಣದಿಂದ
ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದಂತೆ ಉದ್ಯೋಗ, ವಸತಿ, ತರ
ಬೇತಿ, ಸಾರಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು.
ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ, ಕ್ಷಿಪ್ರಗತಿ
ಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ,
ಮುಂದುವರಿದ ಸಂರಕ್ಷಣ ತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ
ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧ ಅಥವಾ ಅದರ ಭೀತಿ ಈ ವಿಷಯ
ಗಳು ಆಧುನಿಕ ಸರಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚಮಾಡಲು
ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ
ಪ್ರಕಾರ ನಾಗರಿಕರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತರ
ಹಾಕದ ಸರಕಾರ ಉತ್ತಮ ಸರಕಾರವೆಂದೆನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ
ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಕಮ್ಯು
ನಿಸ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ
ದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪಕ್ಷ
ಮಾದರಿಯ ಆಡಳಿತವಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳೂ ಅವಳಿತ
ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪಕ್ಷದ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿ

ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತೋಪಯೋಗಿಯಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಲಮೇಳ, ತಾಳಿಭಾಗ್ಯ, ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇವೆಲ್ಲ ಇಂಥ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಆಡಳಿತ, ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆ ಈ ಮೂರು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ನಾಗರಿಕರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಜನತೆಗೆ ಸುಖ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿವೆ. ಅದು ಅಲ್ಲದೇ ಬೃಹದಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದ ಕಾರಣ ಖಾಸಗೀ ರಂಗಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೊರುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ಈ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಂಥ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದ ಅಡಿಪಾಯಗಳಾದ ಉಕ್ಕು, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಾರಿಗೆ, ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮುಂತಾದ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯೊಂದೇ ಮೂಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವದು ತಪ್ಪು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಅರಬ್ಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದರೂ ಅದು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಯುರೋಪಿನಂತಹ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಗಳು ತೊಡಗಿಸಿದ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಶಾಖೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇವೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ತೆರಿಗೆ ಹೇರುವುದು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ತಪ್ಪು. ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರ ಪೇಟೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿಪ್ರಸರಣ ಉಂಟಾದಾಗ ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ಜನರಲ್ಲಿಯ ಖರೀದಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾಡಿ ಅತಿಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬಹುದು. ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕಡಿದುಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಸರಾಯಿ, ದುಮ್ಮ, ತಂಬಾಕು ಮುಂತಾದ ನಶೆಯ ವದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಳಿದ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ದೇಶಗಳು ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ದೂರದ ಹಿತವನ್ನು ವ್ಯಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಕೂಸನ್ನು ಪೋಷಿಸು, ಮಗುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡವರನ್ನು ಅವರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು' ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇವರರ್ಥವೆಂದರೆ ಹೊಸವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ವಸ್ತುವು

ನೋಡಬೇ ಗುಣವುಳ್ಳದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಪರದೇಶದಿಂದ ಆಮದಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರವಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇರಿಯೋ! ಅಥವಾ ಅಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ಆಯಾತವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧಿಸಿಯೋ, ದೇಶ ಉದ್ವಿಗ್ನವಾಗಿದ್ದು ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸ್ಪರ್ಧಾರಂಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಭದ್ಧತೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಅಗಾಧವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾರಲು ಹವಣಿಸುವವು ಸಹಜ. ಅಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ಯಾತದ ಮೇಲೆ ಭಾರವಾದ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ಅದರ ಬೆಲೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಯಾತವನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಅಸ್ತ್ರವೂ ಆಗಿದೆ. ಆಯಾತ ನಿರ್ಯಾತ ತೆರಿಗೆಗಳು ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶದ ವಿಜಾನೆಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತವೆ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವದಾದರೆ ತೆರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದೊಂದೇ ಆಗಿರದೇ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

೪. ತೆರಿಗೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು?

ನಾಗರಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಯೂ ಅವರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದ ಸರಕಾರ ಉತ್ತಮ ಸರಕಾರ ವೆಂಬುದು ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸರಿಯೆನಿಸಿದರೂ ವ್ಯಾಪಾಹಾರಿಕ ವಾಗಿ ಅಂಥ ಸರಕಾರಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನು ಬಹುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಗವೆಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ನಾಗರಿಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಆಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಸತ್ಯ. ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ನಾಗರಿಕನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದೆಂಬ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಹೇಗಿರ ಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಿಂದೀಚೆ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆಯಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆಯೇ ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿಯೂ ಏಕಾಭಿ ಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆ ಎನಿ ಸಿದ ಪದ್ಧತಿ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವೆನಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವೆನಿಸಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ನಾಗರಿಕನ ಹಿತವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸ

ಬೇಕಾಗುವುದು ಹಾಗೆಂದು ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧುವೆನಿಸದಿರಲೂ ಬಹುದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

೧. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಅಪಾರ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ತರುವಂತಿರಬೇಕು.

೨. ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಸಮಾನವಾಗಿರಬೇಕು.

೩. ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹದ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಅದರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವೇ ಹೊರತು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

೪. ತೆರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಎಂಬ ಪಂಡಿತರು 'ಕೇವಲ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ದುಬಾರಿ ತೆರಿಗೆಗಿಂತ ಅನೇಕರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ಅಲ್ಪ ತೆರಿಗೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಅಡಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಂದರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆಯೇ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿದರೆ ಸರಕಾರ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಭೇದ-ಭಾವ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ತೆರಿಗೆದಾತನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ

ಅನೇಕರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತಾನೊಬ್ಬ ತೆರಿಗೆವಾರ್ಷದೇಶವ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾಲೂ ಉಂಟೆಂಬ ಪ್ರಾಮೇಯನಾಗುವದರಿಂದ ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲುಗಾರನಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸವೇ ಕೊಡಲೇ ಅದು ನಮಗೆ ಸುಬುಧಿಸಿದ ವಿಷಯವಲ್ಲವೆಂಬ ತಾತ್ಪಾರ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳ ಮಟ್ಟ ಕಳಪೆಯಾದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮದೇ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾದರೆ ನಾವು ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಿಡಿತ ಆಪ್ತದ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

೫. ತೆರಿಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಚಾಲನೆ ಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬನ ಆವಾಯು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ವೆಚ್ಚವೆಂಬ ಉಕ್ತಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿವೆ. ಹಾಗೆಂದು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚಗಳೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದವಲ್ಲ. ಅನುತ್ಪಾದಕ ಐಷಾರಾಮದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಆವಾಯು ತರುವದಲ್ಲದೆ, ಸಾಗರಿಸುವ ಅಂತಹ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಉಳಿಸಿದ ಹಣ ಬಂಡವಾಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನಾಂದಿವರಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ಪಾದಕ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆ ಅಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ವಿರೋಧವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕುಂತಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

೬. ತೆರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸುಬುಧಿಸಬೇಕು. ಗೊಳಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೀತಿ

ಉಂಟಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಒಂದು ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹಿತಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೇವೆಯ ಅಪೂರ್ವತೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸಗೊಳಿಸಲು ಸಫಲವಾದ ತೆರಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ತೆರಿಗೆ.

೨. ತೆರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವೂ ಕಾರ್ಯಸಾಧುವೂ, ಹಾಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಗೋಜಲಾದ ಕಾಯಿದೆ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗಿರಲಿ, ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಿಗೂ ಅವು ತಲೆನೋವು ತರುವಂತಹ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಅದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿಯೇ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಸರಳೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲದೇ ಸರಕಾರ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಸರಳೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಆಸೆ ವಹಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗರಿಕನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವಿರುವಂತಿರಬೇಕು. ತಾನು ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ? ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾಹಿತಿ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದಾಯಕರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಾರರ ಮುಖ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

೪. ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ, ತೆರಿಗೆದಾತನಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಬಾರದೆಯೆಂದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭಾವಿತ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಯೆನಿಸಿ

ರುವ ಜೆ. ಆರ್. ಡಿ. ಟಾಟಾರವರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ನಾನು ಗಳಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೯೦ ಪೈಸೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತವನ್ನು ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅತಿ ಶಯೋಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅರವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ ೯೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿದರೆ ದುಡಿಯುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಕುಗ್ಗಿ ಅವನು ಕಡಿಮೆ ದುಡಿಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಕರದಾತ ರೆಲ್ಲ ದುಡಿತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತ ವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನಡೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು.

೯. ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕಿರುಕುಳವುಂಟಾಗುವಂತಿರಬಾರದು. ಹಾಗಾಯಿತೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆದಾರ ಅಂಥ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಲಂಚದ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸೇಶಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಕೊಡದಂತಿರಬೇಕು. ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅತಿಶಯವಾದ ತೆರಿಗೆ, ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮುಂದೆ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನಿದ್ದಂತೆ, ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಆ ಕಾರಣ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುವದರಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಅರಿತು ಹಾಗಾಗದಂತೆ ಜಾಣತನದಿಂದ ಹೇರಿದ ತೆರಿಗೆಯೇ ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆಯೆಂದು ಎನಿಸಬಲ್ಲದು.

೬. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ :

ತೆರಿಗೆ ಏಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರಿಸಿ ಆಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಔದ್ಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಬಂಡವಾಳದ ಕೊರತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಶಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸರಕಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಆದಾಯದ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹೇರಿದ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುವ ಉದ್ದೇಶ ಕೇವಲ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದಾಗಿರದೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿಪ್ರಸರಣ ಉಂಟಾದಾಗ ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಡೆ ಉಂಟಾದಾಗ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಉದಾರಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯ ಬೇಡಿಕೆ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆಯಾತ ನಿರ್ಯಾತ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಏರು ಪೇರು ಉಂಟಾದಾಗ ವಿದೇಶಿ

ವಿನಿಮಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಅಥವಾ ದೇಶೀಯ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಯಾತದ ಮೇಲೆ ಭಾರವಾದ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ನಿರ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂಥ ತೆರಿಗೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ, ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂಥ ಉದ್ಯೋಗ ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವದೇ ಹೊರತು ಆಹಾರದಂತೆ ಅಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಭಾರತದಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ದೇಶಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಇಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಹುಮುಖವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ದೇಶದ ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಅಜ್ಞಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರ ಹೂಡುವುದರ ಜೊತೆಗೇ ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಾರ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೆರಿಗೆ ವದ್ಧಿ ತೆರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಯಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಮುಂದಿನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮುಂದಿನ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ

ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರಿದ ಬಹುಮುಖ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವರ ಸೂಲಕ ನಾಗರಿಕನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುವದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಔಪಧಿಯಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಆಹಾರದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವದು. ಅವರೆ ತೆರಿಗೆಯೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿಯವಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಉಂಟು.

ಭಾರತವು ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಗಣರಾಜ್ಯಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವಾದುದರಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಏಳನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ((Schedule)) ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣೆ, ವಿದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರ, ಅಂಚೆ ತಂತಿ, ರೇಲ್ವೆ, ನೋಟು ಮುದ್ರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಒಳಾಡಳಿತ, ಪೊಲೀಸು, ನ್ಯಾಯವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರಾವರಿ, ಒಕ್ಕಲುತನ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಾಬಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೂಡ ಸಂವಿಧಾನದ ಏಳನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು

ಯಾದಿಗಳಿವೆ. ಒಂದನೇ ಯಾದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಯಾದಿಯೆಂದು ಎರಡನೆಯ ಯಾದಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳ ಯಾದಿಯೆಂದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಯಾದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಯಾದಿಯೆಂದು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಸಂಸತ್ತು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡುವಮೂಲಕ ಮೂರನೇ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವು.

ಕೇಂದ್ರ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ೯೭ ಮೂಲಗಳಿದ್ದು ಸಂವಿಧಾನ ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಕರಿಸುವ, ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿವರವಾದ ಹಾಗೂ ಖಚಿತ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಆಕರಣೆ, ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ:

೧. ಕೇಂದ್ರವು ಆಕರಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರವೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತೆರಿಗೆಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿ ತೆರಿಗೆ, ಆಯಾತ ನಿರ್ಯಾತಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ. ಬಂಡವಾಳದ (ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ ಬಂಡವಾಳ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ) ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದವು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

೨. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರವೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ. ಈ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯಕರ (ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆದಾಯ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ) ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸುಂಕಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ವಿಶೇಷ ಕರ(Surcharge) ಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದಿಲ್ಲ.

೩. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರವೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವ ತೆರಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ. ಈ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ, ರೇಲ್ವೆ ಹಡಗು ಮತ್ತು ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುವ ಸರಕು ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಹಾಸಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

೪. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯಗಳು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ. ಕೇಂದ್ರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಸ್ಥಾಪಕರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ ಕೇಂದ್ರವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯಗಳ ತೆರಿಗೆ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭೂಕಂದಾಯ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆದಾಯದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಣಿ ಉದ್ಯಮ, ಅಫೀಮು, ಸೆರೆ ಸೇಂದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕ, ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ಮನರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆ, ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾದರಿಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಬಲಿಷ್ಠ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಪಿತೃಗಳು ಮನಗಂಡಿದ್ದರೆಂಬುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆದಾಯದ ಯಾದಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಏಳನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಲ್ಪಡುವ

ಆದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಅದರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರಿವಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಲು ಬಹು ವರ್ಷಗಳಿಗೂಮೈ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ೨೮೦ನೇ ವಿಧಿಯನ್ವಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಯೋಗವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚುವ ವಿಧಾನ, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಧನ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ತತ್ವಗಳು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ವಿಸಾರಣೆ ಯೊಡನೆ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿಯ ಕುರಿತು ಈ ವರೆಗೆ ಮೂರು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿವೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇರುತ್ತಿದ್ದು ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಘರ್ಷಣೆ ತೀವ್ರತರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಆದಾಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಕಾಣುವ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆದಾಯ

ಮೂಲಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರ
ಬಹುದಾದ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೂ ಮಿತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸುಂಕ,
ಕಸ್ತಮ್ಸ್ ಸುಂಕ, ಕಂಪನಿ ತೆರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ, ವಿದ್ಯುತ್
ನೇರವು, ವಿಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಟುಗಳ ಮುದ್ರಣದಿಂದ
ಕೇಂದ್ರ ತಮ್ಮ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ರಾಜ್ಯ
ಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಕೂಡ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ
ಯಾದರೂ ಅವುಗಳ ಆದಾಯ ಮೂಲ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ
ಮೆಚ್ಚುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಅವು ಕೇಂದ್ರದ
ಕೃಪಾ ವೃಷ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀ
ಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ
ಸರ್ಕಾರಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆ
ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪಂಚಾ
ಯಿತಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಳಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.
ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಪರಿಮಿತ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲ
ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಕೇಂದ್ರದ ಅಭಿಮತ.
ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಾಜಕೀಯ
ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿವೆಯಾದರೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಲ್ಲಿ
ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನೇರವು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ತತ್ವಗಳ
ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯವೂ ಪ್ರಬಲ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು
ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಆಗಿದೆ
ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗದು.

೬. ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ :

ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಭಾರತೀಯತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳಿರುವುದು ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ- ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪೦ರಷ್ಟು ಆದಾಯ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿವೆಯಾದರೂ ಆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡಾ ೪ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಭಾರತದ ರೈತನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದರೂ, ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ತೋಟದ ಮಾಲಿಕರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಂದ ಬರುವ ವಿರೋಧದ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಅಂತವರ ಮೇಲೆ ಕರಹೇರಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತವೆ. ಆ ಕಾರಣ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವಿರುವ ಅನೇಕ ಜಮೀನುದಾರರು, ತೋಟದ ಮಾಲಿಕರು, ತೆರಿಗೆ ಬಲೆಯಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರದ ಆರೋಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ.

ಭಾರತದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಅನಾಸು ಕೂಲಿತೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ. ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊರೆ ಬೀಳುವದೆಂದು ಅರ್ಥ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಗಿಂತ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೧೯೫೦-೫೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣ ೨೭೫ ಕೋಟಿ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಮೊತ್ತ ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೩೭೫ ಮತ್ತು ೧೫೦೦ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು. ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಹೊರೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯಕರ, ಕಂಪನಿ ಕರ, ಆಸ್ತಿಕರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಕೊಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಇವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ ೫ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಭಾರತದ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಬಂಡವಾಳದ ಕಂಪನಿಗಳದೇ ಸಿಂಹಪಾಲು. ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬಿಳಿ ಆನೆಗಳಾದ್ದರಿಂದ

ಸರಕಾರ ಅವುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತ ವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಲಾಗದ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು.

ಭಾರತೀಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೋಷ ಎಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ತತ್ತ್ವ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ನಾಗಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆ ಹೇರದೆ ನಾಗರಿಕರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಗಳಿಸುವ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವು. ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಮನದಟ್ಟಾಗುವದು ಖಂಡಿತ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೇ ಆಯವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

2. ಕಪ್ಪು ಹಣವೆಂದರೇನು ?

ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣ : ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವಾಗ 'ನೀ ಮಾಯೆಯೋಳಗೋ? ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಯೆಯೋ?' ಎಂಬ ದಾಸರ ಹಾಡು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೀಜ ವೃಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೆ ಒಂದು ಒಗಟಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯನೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಕಪ್ಪು ಹಣವೆಂದರೇನು ? ಮತ್ತು ಅದರ ಹುಟ್ಟು ಹೇಗೆ ? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹಣವೆಂದರೇನೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಯಾದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು 'ಕಾಯಿದೆ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಹಣ' ಎನ್ನಬಹುದು. ನಾಗರಿಕನು ತನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರವೂ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅಂತಹ ಕಾಯಿದೆ ಕಕ್ಷೆಯ ಹೊರಗೆ ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಅಥವಾ ವ್ಯಯಿಸಿದ ಹಣ ಕಪ್ಪು ಹಣವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಪ್ಪು ಹಣ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಉದ್ದುದ್ದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯಲ್ಲದೆ, ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮಾತೃಗಳನ್ನು ದೇಶದ್ರೋಹಿ

ಗಳೆಂದು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಓದುಗರು ಹುಚ್ಚೇರಿಸಬಹುದು. ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ನಾವು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವಾಗ ಕಂಡಕ್ಕರನಿಗೆ ಏವತ್ತು ಪೈಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಟಿಕೆಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಪೈಸೆ ಉಳಿಸಿದೆವೆಂದು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಖರೀದಿಸಿದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ರಸೀದಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಅಂಗಡಿಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿದನೆಂದು ಖುಷಿಪಡುತ್ತೇವೆ. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಕೆಟಿಗೆ ಥಿಯೇಟರಿನ ಹೊರಗೆ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಿನೀಮಾ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ತೋರಿಸಿ ಆದಾಯಕರ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಪರದೇಶದ ವಸ್ತುವಿನ ಮೋಹದಿಂದ ಕಳ್ಳ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಕೆಡಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮೂತನಾಡುವ ಸಂಭಾವಿತರೆನಿಸಿದ ನಾವು ಕಾಯಿದೆ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡದ ಇಂಥ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ತೊಡಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದವರು ಬೇರೂರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಆತ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೊಡನೆ ನಾವೆಷ್ಟು ಸಂಭಾವಿತರೆಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕಪ್ಪು ಹಣ ಇಂದು ದೇಶದ ವಿಡುಗಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾಗರಿಕರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವದು ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಹಣದ ಸರಬರಾಜು ಹೆಚ್ಚಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರು-ಪೇರು ಆಗುವದು. ಹಾಗಾಗಿ ಬಡವರು ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಿತ ಆದಾಯದ ಜನರ ಖರೀದಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಗದ ಹಣ ಮತ್ತೆ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಷಚಕ್ರ. ಈ ವಿಷಚಕ್ರದ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ದುರ್ಬಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಪ್ಪುಹಣದ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತಿ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು.

ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರ ವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಅದೂ ಕಳ್ಳತನವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕೆನೆ

ಗಳ್ಳರು ಅಥವಾ ಮನೆಗಳ್ಳರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತುಚ್ಛೀಕಾರ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾದರೆ ದರೋಡೆಕೋರರ ಬಗ್ಗೆ ಭಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಗದಿರಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಕೀಳಾಗುವದಂತೂ ಖಚಿತ. ಆದರೆ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮಹಾ ಶಯ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆಯ ಮಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಕಡೆ ಕೊಡದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ಪರನೇಶದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಶೇಖರಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಗಳು, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಲಂಚ ಪಡೆದು ಕೊಬ್ಬಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಆರಂಭಿಕ ಏಳಂಕಗಳ 'ಆದಾಯಕರ ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಹಾನ್ ಸಿನೀಮಾ ತಾರ' ಯರೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರೇ ಆದರೂ ಸಮಾಜ ಅವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮಾಜ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಲು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ ಸರಿ.

ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಹಾವಳಿ ಭಾರತದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಅದು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಅನಿಷ್ಟಗಳು ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ

ಕಮ್ಮ ಹಣದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೇ ಕಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗುವದು. ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಪ್ರೋ. ಕಾಲ್ಬರರವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಕರ ವಿಧಿಸುವದರಿಂದ ತೆರಿಗೆದಾರ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರಸತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದ ಶೇಕಡಾ ೯೭ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ತೆರಿಗೆದಾರ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ೧೦೦ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ೯೭ ರೂ. ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವದರಿಂದಾಗುವ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಅನುಭವ ನಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದ ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ ಶೇಕಡಾ ೨೩ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಯಲ್ಲದೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ತೆರಿಗೆ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

೮. ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ

ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳೂ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತಿವೆ. ಸರಕಾರ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಫಲ ಮಾತ್ರ ಸಂತೋಷಜನಕವಾಗಿಲ್ಲ. ನೆಹರೂರವರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕುರಿತು ಕೆಂಪ್ರಿಜ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಕಾಲ್ಡಾರರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ ಸಮಿತಿ ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಈ ವರದಿ ಭಾರತದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಅವರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆ ಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲದೇ ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸರಳೀಕರಣದ ಕುರಿತು ನೇಮಿಸಿದ ಭೂತಲಿಂಗಮ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಹಾಗೂ ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವದನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ನೇಮಿಸಿದ ನ್ಯಾಥು ಮೂರ್ತಿ ಪಾಂಛೂ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ. ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ನೇಮಿಸಿದ ಎಲ್. ಕೆ. ರಘು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ

ಕಪ್ಪು ಹಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿವೆಯಾದರೂ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಆಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ವತ್ವಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿದಷ್ಟೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶನಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯ (National Institute of Public Finance and Policy) ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ|| ಚೆಲ್ಲಿಯ್ಯನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿ ನೀಡಿದ ವರದಿ ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸಮಗ್ರ ಮುಖಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ಷ ಕಿರಣ ಬೀರಬಲ್ಲ ವರದಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ೧೯೮೫ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅರುಣೋರ ಎರಡು ಪುಟಗಳ ಈ ಬೃಹತ್ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುತ್ತ ಆಗಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ವಿ. ಪಿ. ಸಿಂಗರವರು, ಇಂಥ ಸಮಗ್ರ ವರದಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಡಾ|| ಚೆಲ್ಲಿಯ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯು, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ವಾಂಛೂರವರು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗೆಡಹಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿರುವರು. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿ ಲೆಕ್ಕವಿಡದ ನೋಟುಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಲ್ಲ

ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪು ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು, ತೆರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಕಪ್ಪು ಆದಾಯ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ಕಾಲ್ಪರವರ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ೨೦೦ ರಿಂದ ೩೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಪ್ಪು ಹಣವಿತ್ತು. ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿ ವಾಂಛೂ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೬೮-೬೯ರಲ್ಲಿ ೧೪೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಡಾ|| ಚೆಲ್ಲಯ್ಯ ವರದಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ೯೯೫೦ ಕೋಟಿ ಯಿಂದ ೧೧೮೭೦ ಕೋಟಿಯಷ್ಟಿದ್ದ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸಂಗ್ರಹ ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೭,೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು ಎಂದು, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇಕಡಾ ೧೮ ರಿಂದ ೨೧ರಷ್ಟು ಆಗುವದೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ (IMF) ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸಂಗ್ರಹ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅದು ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇಕಡಾ ೫೦ಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಡಾ|| ಚೆಲ್ಲಯ್ಯ ವರದಿ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆದಾಯ ಮುಂತಾದ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಿಗದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಗಳಿಸಿರಬಹುದಾದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಯ ವ್ಯಾಧಿಯ ಉಲ್ಕಾ

ಜೀತೆ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ರೋಗಿಗಿಂತ ಅವನನ್ನು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ತಾಸ್ತದ ಜ್ಞಾನವಿರುವವರಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಹೂದ ಕುರಿತಾದ ಈ ಅಂಕೆ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿವಾಗ ದಿಗಿಬಾಗುವದು ಸಹಜ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವರದಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಹೂದ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು ಎಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೀರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಪ್ಪು ಹೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೂದೊಡನೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಉದಾಹರಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಹೂದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಸಾಹಸ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಎಲ್ಲ ವರದಿಗಳೂ ಅದರ ಅನುಮತದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವಂತವುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಡಾ|| ಚೆಲ್ಲಯ್ಯ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಪ್ಪುಹೂದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸದ್ಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಯುಕ್ತ ಕರಾಕರಣೆಯ ಪದ್ಧತಿ, ಅಸಂಖ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಪರಿಮಿತ ಹೆಚ್ಚಳ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ವಿಧಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ಕೊಡುವದು. ಅಶಕ್ತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಈ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದೆ ಆಸ್ತಿ ವ್ಯವಹಾರ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಿನೀಮಾ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಕಪ್ಪು ವ್ಯಾಪಾರ. ಅಧಿಕ ಆದಾಯದ ವೃತ್ತಿನಿರತರು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸ ಇವು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಹೊಸ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಡಾ|| ಚೆಲ್ಲಿಯ ಪರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೮೫ ಅಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಭಾರತೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಂಘ (Indian Merchants Chamberin Bombay) ಒಂದು ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಸ್ವತಃ ಚೆಲ್ಲಿಯವರೇ ಈ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರಲ್ಲದೇ, ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನ್ಯಾಯವಾದಿ. ಸಂವಿಧಾನ ತಜ್ಞ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಾರರಾದ ನಾನಿ ಪಾಲ್ಕಿವಾಲಾರವರು ಈ ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಈ ಮಹನೀಯರಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ನಾಡಿ ಬಡಿತವನ್ನು ಸ್ಪಂದಿಸಬಲ್ಲ ಕಾಮರ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ವಾಡಿಲಾಲ ಡಗ್ಲಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾಜಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಎಚ್. ಆರ್. ಖನ್ನಾ, ಶಾಸಕಿ ಹಾಗೂ ಮುಂಬಯಿಯ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೃಣಾಲಿನಿ ಗೋರೆ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಹುಟ್ಟಿನ ಬೇರನ್ನೇ ಶೋಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿಸುವಂತಹದೂ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ನಾನಿ ಪಾಲ್ಕಿವಾಲಾರವರು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸರಳ ಸುಂದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

ವಿವರಿಸುತ್ತ ಕಪ್ಪು ಹೂದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಹಸಿವುಗಳು ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಸಮಾಜೀಕರಣದ ಹಸಿವು, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಸಿವು, ಬೂಜ್ವಾನ್‌ಗಳ ಅಧಿಕಾರದ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಲೆಕ್ಕವಿಡದ ಹಣಗಳಿಸುವ ಹಸಿವು. ಸ್ವಲ್ಪ ದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದೀ ದೇಶದ ಜನತೆ ಕಪ್ಪು ಹೂದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಕಪ್ಪು ಹೂದ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರಲು ಸಮಾಜೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರವೇ ಚುನಾವಣೆಗೆಲ್ಲವು ಅಸ್ತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಯಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚವೂ ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಕಳಪೆಮಟ್ಟದ್ದೆಂಬ ವಿಷಯ ಗೊಪ್ಪವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕನೂ ಕೂಡ ಟೀಕಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ, ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟದ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇವು ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ವಾಡೀಲಾಲ ಡಗ್ಲಿಯವರು ಸರಕಾರವೇ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೫ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಗೊಂಡ ಆರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಹಣ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು ೧,೭೧,೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ೩೫ ರಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗದೇ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು. ಈ ಸೋರುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟು ಎಂದು ಲೆಖ್ನಿ ಮಾಡಿದರೂ ಆರನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು ೧೭,೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವದು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವೆಂದು ಕಂಡರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ಸರಕಾರೀ ವೆಚ್ಚವು ಕೂಡ ಅಪರಿಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೧೯೫೦ ರಿಂದ ೧೯೮೨ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ವೆಚ್ಚ ಐವತ್ತು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇಕಡಾ ೯ ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ೨೭ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅನುತ್ಪಾದಕ ವೆಚ್ಚ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇಕಡಾ ೨೭ರಷ್ಟು ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಅದರ ಮೇಲಿನ

ಭಾರತದಂತಹ ವಿಶಾಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಿಕ್ಷಿತ ಜನತೆಯೇ ಅಧಿಕ ಇರುವುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ, ಹೆಂಡದ ಮೊಳೆ ಹರಿಸಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಅಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಮತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಉದ್ವಿಗ್ನವಾದಾರಂಭ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ, ಕಳ್ಳ ಸಂತೆಕೋರರ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕವಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಕಾಯಿದೆಗಳೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಲೆಕ್ಕವಿಡದ ಹಣ ಚುನಾವಣೆಗೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ದಾನ ನೀಡುವ ದಾನಿಗಳು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ವಂತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸ

ಬೇಕಾಗುವದು. ಕಾಯಿದೆಯಿದ್ದವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡಲು ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳಿರುವದರಿಂದ ಕಷ್ಟ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡ ಸರಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಲೇ ಕಷ್ಟ ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಿನೀಮಾ ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಷ್ಟ ಹಣ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ. ಉಚ್ಚ ಶ್ರೇಯಾಂಕಿತ ತಾರೆಯರು, ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮುಂತಾದವರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದದ್ದೇ ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯಿದ್ದವಾಗಿ ಪಡೆದರೆ ಅದರ ಬಹು ಭಾಗ ತೆರಿಗೆಗೇ ವ್ಯಯವಾಗುವದರಿಂದ ಅವರು ಕಷ್ಟ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂಗಾರ, ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಅನುತ್ಪಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣ ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ತಾರೆಯರ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ದಾಳಿಯಾಗುವದು ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದು ದಿನನಿತ್ಯದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆಯಾದರೂ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನೆ ಖರೀದಿ ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ವೈಫೋಟಿ ಇರುವದರ ದುರ್ಲಾಭ ಪಡೆದು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನೆ ಮೂಲಿಕರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ಕೊಡದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿಲ್ಲಿ, ಮುಂಬಯಿಯಂತೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಾಂತರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಸರಕಾರಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳದ ಪಾವತಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೃತ್ತಿನಿರತ ವೈದ್ಯರ ವಕೀಲರು ಎಂಜಿನೀಯರುಗಳು ಮುಂತಾದವರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೂ ಆದಾಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚಿ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯ ಕೊರತೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಚ್ಚಿಮಾಡುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಅದು ಮುಗಿಯದ ಕಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಗೂ ಮೂಲವಾದದ್ದು ಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ 'ಹಣ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಏನೂ ನಷ್ಟವಾದಂತಲ್ಲ, ರೋಗ್ಯ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಏನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತೆ. ಆದರೆ ಉರಿತ್ಯ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಷ್ಟವಾದಂತೆ' ಎಂಬ ಉಕ್ತಿ

ಇತ್ತು. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿ ಓದಬೇಕು. ಹಣಗಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನೇ ಬೆಲೆತೆರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜವೂ ಕೂಡ ಹಣವುಳ್ಳವನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಗಳಿಸಿದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಸಮಾಜ ಎತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ದ್ಯೋತಕವೂ ಆಗಿದೆ.

ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಬಳಕೆ ದೇಶವೆಂಬ ಮಹಾವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಳಿ ಹಬ್ಬಿದಂತೆ. ಬಂದಳಿಗೆ ಮರದ ಸತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೀರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಮರವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಕಪ್ಪು ಹಣ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾಳುಗಡೆಹುತ್ತದೆ. ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣದ ಮೌಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಲೆ ನಾಗಾಲೋಟದಲ್ಲಿ ಏರಲು ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಆಯಾತ-ನಿರ್ಯಾತಗಳ ಸಮತೋಲನ ತಪ್ಪಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ಏರು-ಪೇರಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಹಣದ ಅಪಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ದೇಶದ ನಾನಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದಾದ ಈ ಕಪ್ಪು ರಾಕ್ಷಸನ ವಿಡುಗನ್ನು ಅದು ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ತರದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇಡು ತಪ್ಪದು.

೬. ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇಗೆ ?

ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯಾವೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನಾಗಿರಿಸುವುದು. ಅದು ನಾಗರಿಕರ, ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ, ಕಳ್ಳ ಸಂತೆಕೋರರ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಹಣದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅನುಕರಣವಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಂಡಿತರು ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಂತರ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಇದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಸದ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಮೂಲಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕ ಆಡಳಿತದಿಂದಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯ ಬಲೆಯ ಹೊರಗೇ ಇದೆ. ತೆರಿಗೆಯ ಬಲೆ ತೆರಿಗೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಬಿಗಿಯಾಗಬೇಕು.

ದರಹನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಲಾಯಸೆನ್ಸ್ (Licence) ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು. ಯುದ್ಧ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅದು ಅನುಕರಣ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯುದ್ಧ

ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವಸ್ಥೆಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಯಿತು. ನಿಯಂತ್ರಣ ಪದ್ಧತಿ ಅನಿಯಮಿತ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಅಭ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪದ್ಧತಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ದಿಲ್ಲಿಯ ದೊರೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವ ಸಾಮಂತರಿಗೆ ಕರೆಯುವ ಹಸುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ದೇಶದ ಪಿತಾಮಹ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ೧೯೪೭ರ ನವೆಂಬರ್ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ನಡೆದ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣವು ಮೋಸ ಮತ್ತು ಕೃತ್ರಿಮ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಹಣದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವದೆಂದು' ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಂದು ನಲ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ತನ್ನ ಜನರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದನೆಂಬುದರ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಾಯಸೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಪದ್ಧತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದರ ಬದಲು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ತತ್ತಿ ಇಡುವ ಕೋಳಿಯಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿವಾರಿಸಿದರೆ ದೇಶದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ದೇಶದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾಲನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗು

ತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಪವಿತ್ರ ಗೋವಿನಂತೆ ಕಾಪಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆವ್ಯವಹಾರಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಹಲವು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಗೌಪ್ಯತೆಗೆ ಭಂಗವಾರದಂತೆ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಅಪವ್ಯಯವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಚೆಲ್ಲೆಯು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದಾಯಕರ ಕೊಡುವುದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡಾ ಬಂಪಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ಹಣ ಬಹು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಶೇಕಡಾ ಬಂಪಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಮಯ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಲಾಲ ಡಗ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿದರೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯ ಬಲೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಕೂಡ ವೆಚ್ಚದ ತೆರಿಗೆ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುತ್ತವೆಯಲ್ಲದೆ ವೆಚ್ಚದ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ಕೂಡ ಸರಳವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಹೊರತೆಗೆಯುವ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಪ್ಪು ಹಣ ಘೋಷಿಸುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯತಿ, ಬಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದು, ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಬಹುದು. ಸರಕಾರದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕಷ್ಟ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ದೊರತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಯಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಮಾತ್ರ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಅಗೆದು ಇಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗೊಲಗಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ ಸರಳೀಕರಣ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಡಿತದಿಂದಾಗಿ ಅಪೂರ್ವ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗೊಲಗಲ್ಲಿ-ಉರಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತ ಅಂದಾಜು. ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಸಾಮಾನ್ಯತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಯೋಗ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವದರ ಮೂಲಕ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಡೆಯಬಹುದು.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಹಣದ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದಂತಾಗುವದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ ದೇಶವನ್ನು ದಿವಾಳಿ ಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಮಾನವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ವಿಪನಗೊಳಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನಾದರೂ ಈ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಉಳಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇದು ಇತರ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ಸಾಧನವಾಗದೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಯೋಗ

ದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ
ಗುರುಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕರ ದೀಕ್ಷಾಂತ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭೋದಿ
ಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಸತ್ಯಂ ವದ, ಧರ್ಮಂ ಚರ' ಎಂಬ ಪೇದದ ಉಕ್ತಿ
ಇಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಉಸಿರಾದರೆ ಕಷ್ಟ ಹಣದ ಹುಟ್ಟುಡಗಿಸು
ವದು ಎಷ್ಟರ ಕೆಲಸ ?

ಉಪನ್ಯಾಸ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಇತರ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟನೆಗಳು

- ೧ ಭಾರತದ ವಾಣಿಜ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ
— ಸಿ. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟೂರಶೆಟ್ಟಿ
- ೨ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹಾಗೂ ನಿವಾರಣೆ
— ಎಂ. ಸಿ. ಕೊಡ್ಲಿ
- ೩ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮಹತ್ವ
— ಎ. ಆರ್. ರೊಟ್ಟಿ
- ೪ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ
— ಟಿ. ಸೋಮಸೇಖರ
- ೫ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
— ಎಸ್. ಜಿ. ಕರಭಟನಾಳ
- ೬ ಕುಂಟುತ್ತಿರುವ ಕೈಮಗ್ಗದ ಉದ್ದಿಮೆ
— ಈರಣ್ಣ ಹಟ್ಟಿ
- ೭ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾತ್ರ
— ಎ. ಎಮ್. ಯರನಾಳ
- ೮ ಪ್ಲೇಟೋನ ಆದರ್ಶ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು
— ಕೆ. ಎಂ. ಮೆಹರವಾಡೆ
- ೯ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳ ಮಹತ್ವ
— ಪಿ. ಎ. ಭಟ್ಟಿ
- ೧೦ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆ
— ಎಸ್. ಎಫ್. ಪೂಜಾರ

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ